

Wsparcie zawodowe absolwentów niepełnosprawnych - Program JUNIOR

Młode osoby niepełnosprawne stanowią szczególną grupę społeczeństwa zagrożoną bezrobociem i wysokim ryzykiem wykluczenia społecznego. Niepełnosprawni absolwenci szkół, stając w obliczu poszukiwania pracy, stykają się z mało przyjaznym środowiskiem, często z brakiem jakichkolwiek ofert pracy, nierzadko z własną niemocą czy niechęcią do działania. Rynek pracy osób niepełnosprawnych, a tym bardziej tych z niepełnosprawnością intelektualną jest wyjątkowo trudny.

Największą barierę w rekrutacji kandydatów z orzeczeniem o niepełnosprawności wciąż stanowią przede wszystkim negatywne stereotypy na temat ich zdolności do pracy. Najczęściej wynikają one z braku doświadczenia we współpracy z takimi osobami oraz z niewiedzy w kwestiach formalno-prawnych. Niepokojącym zjawiskiem jest też niski poziom świadomości oraz wiedzy na temat zatrudniania osób niepełnosprawnych w kontekście przysługujących praw i przywilejów.

Zasadniczym problemem związanym z niepełnosprawnością jest syndrom pułapki świadczeń, w którym podjęcie pracy jest zagrożeniem dla samego statusu osoby i związanych z nim ulg oraz korzyści finansowych.

Bezrobocie osób niepełnosprawnych determinuje też niska motywacja oraz braki w umiejętnościach miękkich, które stanowią duży problem w przystępowaniu do pracy osób dysfunkcyjnych, nawet posiadających wykształcenie wyższe. Etyka pracy, cechy osobowościowe, umiejętność komunikacji oraz pracy w zespole są wartościami ułatwiającymi podjęcie i utrzymanie aktywności zawodowej.

Szczególnie ważne jest więc motywowanie absolwentów oraz wspieranie ich zatrudnienia. Wymaga to podejmowania szeregu zdecydowanych inicjatyw ukierunkowanych na łagodzenie skutków niepełnosprawności, w tym m.in. usuwanie barier utrudniających lub uniemożliwiających sprawne funkcjonowanie w życiu społecznym i zawodowym.

Jednym z takich działań jest **Program „JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych** realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Umowa w tym zakresie została podpisana w dniu 19 lutego 2015 r. przez Powiat Wysokomazowiecki - Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddział Podlaski w Białymstoku. Okres realizacji programu został ustalony od 01 marca 2015 r. do 30 listopada 2015 r.

Adresatami programu są osoby zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy z orzeczoną znaczną, umiarkowaną lub lekką stopniem niepełnosprawności w wieku do 30 roku życia, skierowane na staż zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674 z późn. zm.).

W projekcie realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem uczestniczą **4 osoby bezrobotne - 2 z umiarkowanym oraz 2 z lekkim stopniem niepełnosprawności**. Do współpracy przy realizacji programu pozyskano 4 pracodawców, dwóch z terenu powiatu oraz po jednym z Łap i Białegostoku.

Jednym z celów programu jest zapewnienie pracodawcom i adresatom aktywnej pomocy służb zatrudnienia, w szczególności doradcy zawodowego. Doradca zawodowy odpowiadający za przygotowanie osoby niepełnosprawnej do podjęcia pracy w ramach stażu stara się zapewnić warunki odpowiednie do nawiązania kontaktu z osobą niepełnosprawną, przełamania jej wewnętrznych oporów. Ułatwia rozpoznanie zainteresowań i predyspozycji, pomaga w określeniu odpowiedniego rodzaju pracy, nawiązaniu kontaktu i współpracy z potencjalnym pracodawcą. Sprawuje pieczę nad odbywaniem stażu przez osobę niepełnosprawną.

Program finansowany jest z dwóch źródeł:

1. Środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z których pozyskano kwotę 23.400 zł z przeznaczeniem na:

- a) **świadczenie na rehabilitację zawodową** przyznawane **osobie niepełnosprawnej** w okresie odbywania stażu w wysokości 650 zł dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 500 zł dla osób zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności,
- b) **premię** wypłacaną **pracodawcy** uczestniczącemu w programie z tytułu odbycia stażu przez osobę niepełnosprawną, w wysokości równej iloczynowi liczby miesięcy odbytego stażu i kwoty stanowiącej:
 - ★ do 400 zł, jeśli stażysta jest osobą o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, lub
 - ★ do 200 zł jeśli stażysta jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności.

W przypadku rezygnacji stażysty z odbywania stażu w trakcie jego trwania, pracodawcy przysługuje premia za faktyczny okres odbytego stażu przez stażystę.

2. Środków pozostających w dyspozycji urzędu.

Na wypłatę uczestnikom programu stypendium z tytułu odbywania stażu zabezpieczono kwotę **30.726,24 zł**.

Łącznie na realizację programu JUNIOR w roku 2015 przeznaczono **54.126,24 zł**.

Należy dodać, iż Program JUNIOR był przez Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem realizowany również w roku 2014. Do programu pozyskano wówczas 5 pracodawców z terenu powiatu i objęto pomocą 5 absolwentów: 3 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 2 osoby z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności. Po zakończonym stażu pracę podjęło 4 beneficjentów programu.

Jak informuje PFRON Oddział Podlaski, Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem jest jedynym urzędem pracy w województwie, który zaangażował się w aktywizację zawodową absolwentów niepełnosprawnych w ramach programu „JUNIOR”. Przystępując po raz kolejny do realizacji programu urząd pracy miał na celu dalsze propagowanie zatrudnienia młodych osób niepełnosprawnych, a także zachęcanie pracodawców do współpracy na rzecz ich aktywizacji zawodowej poprzez wskazanie wspólnych szans i korzyści leżących zarówno po stronie osób niepełnosprawnych jak i pracodawców.